

І. Є. Зозуля, М. М. Мошнорізі

**РОЗМОВНО-ЛЕКСИЧНИЙ КУРС
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧОГО
ВІДДІЛЕННЯ
НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ
СТУДЕНТІВ**

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

І. Є. Зозуля, М. М. Мошноріз

**Розмовно-лексичний курс
з української мови
для слухачів підготовчого відділення
Навчальний посібник для іноземних студентів**

Вінниця
ВНТУ
2018

УДК 811.161.2(075)

З-76

Рекомендовано до друку Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 12 від 26.06.2018 р.)

Рецензенти:

О. М. Куцевол, доктор педагогічних наук, професор

Н. Б. Іваницька, доктор філологічних наук, професор

Т. М. Пустовіт, кандидат філологічних наук, доцент

Зозуля, І. Є.

З-76 Розмовно-лексичний курс з української мови для слухачів підготовчого відділення. Навчальний посібник для іноземних студентів : навчальний посібник / І. Є. Зозуля, М. М. Мошноріз. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 77 с.

Матеріали посібника мають практичне спрямування, сприяють виробленню стійких мовленнєвих умінь і навичок у побудові висловлювань наукового стилю, удосконаленню комунікативних якостей мовлення студентів-іноземців, інтонаційної виразності.

Посібник можна застосовувати як для самостійної роботи студентів, так і для роботи в аудиторії під керівництвом викладача.

Навчальний посібник призначено для слухачів підготовчого відділення для іноземних громадян, викладачів, методистів.

УДК 811.161.2(075)

© ВНТУ, 2018

ЗМІСТ

ЦИКЛ 1. ЦІКАВА НАУКА	4
Текст 1.1 Батареї та лампочки	4
Текст 1.2 Цікаві факти про світло	6
Текст 1.3 Наземний транспорт	8
Текст 1.4 Щоденні дива.....	11
Текст 1.5 Як утворилися числа?.....	13
Текст 1.6 Світ чисел.....	15
Текст 1.7 Усе життя – рух	17
Текст 1.8 Матеріали, які використовують у побуті.....	19
ЦИКЛ 2. ЯК ПРАЦЮЄ НАУКА	23
Тема 2.1 Наукове дослідження.....	23
Текст 2.2 Підготовка дослідження	25
Текст 2.3 Як проводити експеримент	26
Текст 2.4 Вимірювання	29
Текст 2.5 Представлення результатів	31
Текст 2.6 Відомі науковці.	34
ЦИКЛ 3. Техніка	38
Текст 3.1 Годинник.....	38
Текст 3.2 Окуляри, телескоп, бінокль.....	40
Текст 3.3 Електрика.....	42
Текст 3.4 Ліфт.....	44
Текст 3.5 Телевізор	46
Текст 3.6 Фотоапарат.....	48
Текст 3.7 Радіо та бездротовий зв'язок	50
Текст 3.8 Телефон	53
Текст 3.9 Комп'ютер.....	54
Текст 3.10 Робот.....	57
ЦИКЛ 4. МОЯ ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ	59
Текст 4.1 Наша планета Земля.....	59
Текст 4.2 Пори року.....	61
Текст 4.3 Сонячна система.....	63
Текст 4.4 Полюси Землі. Екватор.....	66
Текст 4.5 Які бувають гори та вулкани?	63
Текст 4.6 Вода	70
Текст 4.7 Природа жива й нежива	71
Текст 4.8 Сторони світу та материки Землі	73
ЛІТЕРАТУРА	76

ЦИКЛ 1. ЦІКАВА НАУКА

Текст 1. 1. Батарей та лампочки

Завдання 1. Прочитайте, запишіть і запам'ятайте нові слова та словосполучення.

Електрика, мідь, залізо, кислота, батарея, джерело, освітлення, виготовлення, мандрівник.

Користуватися, шукати, відкривати, перетворювати, винайти.

Штучний, глиняний, старовинний, неоновий, тривалий.

Завдання 2. Прочитайте речення. Слова в дужках поставте в потрібній формі.

1. Люди завжди шукали (штучні джерела освітлення). 2. В індійському рукописі є інструкція виготовлення (електрична батарея). 3. У Новій Гвінеї використовують систему (штучне освітлення) на основі світильників, які схожі на неонові лампи. 4. Уже дві з половиною тисячі років тому на Близькому Сході знали й користувалися (електрика). 5. Томас Едісон винайшов (лампа розжарювання) в (Америка). 6. У (Росія) Олександр Лодигін є (винахідник) лампи розжарювання. 7. Перші сонячні батареї побудували у (Франція). 8. Сонячні батареї дуже популярні в (тропічні і субтропічні регіони).

Завдання 3. До поданих прикметників доберіть іменники. Запишіть словосполучення.

Електричний, штучний, старовинний, неоновий, залізний, мідний, глиняний, східний, рукописний, сонячний.

Завдання 4. Прочитайте та поясніть значення поданого словосполучення. Складіть та запишіть 2 речення з ним.

Перетворювати (що?) (у що?)

Перетворювати сонячну енергію в механічну.

Завдання 5. Запишіть речення. Замість крапок поставте дієслова **знайти, користуватися, шукати, відкривати, використовувати.**

1. Електороенергію почали ... тільки в другій половині 19-го століття. 2. Археологи в Іраку ... найпростішу електричну батарею. 3. З найдавніших часів люди ... штучні джерела освітлення. 4. Ендрю Томас ... село в джунглях Нової Гвінеї, де використовуються систему штучного освітлення. 5. Росіяни вважають, що електричну лампу ... Олександр Лодигін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамчук О. В. Українська мова для студентів-іноземців економічних спеціальностей : навчальний посібник / О. В. Абрамчук, О. А. Цимбал. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 94 с.
2. Азарова Л. Є. Граматика української мови (у схемах та таблицях) для іноземних студентів. Синтаксис, стилістика / Л. Є. Азарова, Л. В. Горчинська, Н. Л. Ключко, Ю. В. Поздрань. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 95 с.
3. Азарова Л. Є. Методичні вказівки до проведення мовно-конструкторської наукової практики на 3 курсі / Уклад. : Азарова Л. Є., Опанасюк М. М., Солодар Л. В. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 75 с.
4. Амфилохиева Е. В. Чудеса света. Рукотворные шедевры / Амфилохиева Е. В. – М. : Эксмо, 2014. – 64 с.
5. Батій Я. О. Все про все. Велика енциклопедія молодшого школяра. – Х. : Вид-во "Ранок", 2017. – 272с.
6. Зав'язкін О. В. Велика книжка. Свята моєї країни. – К. : ПП «КРИСТАЛ БУК», 2016. – 16 с.
7. Методичні вказівки до СРС з російської мови для студентів-іноземців 4 курсу всіх спеціальностей / Уклад. М. М. Мошноріз, Ю. Л. Старовойт. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 57 с.
8. Мірошніченко С. А. Цікава наука – ПП «КРИСТАЛ БУК», 2016. – 160 с.
9. Федієнко В. Моя планета Земля: Енциклопедія. Довідник. Книга для читання / Федієнко В. – Х. : ВД «ШКОЛА», 2014. – 48 с.
10. Хан С. Перший ілюстрований довідник школяра / С. Хан. – К. : "Країна Мрій", 2016. – 136 с.
11. Шумаєва С. Техніка: Найперша енциклопедія / Шумаєва С. – К. : «Перо», 2016. – 32 с.

Навчальне видання

**Зозуля Ірина Євгеніївна,
Мошноріз Марія Миколаївна**

**Розмовно-лексичний курс
з української мови
для слухачів підготовчого відділення
Навчальний посібник для іноземних студентів**

Навчальний посібник

Рукопис оформлено: І. Зозуля

Редактор: О. Ткачук

Оригінал-макет виготовлено О. Ткачуком

Підписано до друку 04.09.2018.
Формат 29,7×42¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 4,68.
Наклад 50 (1-й запуск 1–20) пр. Зам. № 2018-149.

Видавець та виготовлювач
Вінницький національний технічний університет,
інформаційний редакційно-видавничий центр.
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021.
Тел. (0432) 65-18-06.
press.vntu.edu.ua;
E-mail: kivc.vntu@gmail.com.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.